

ELIÁŠ NA KARMELU

I. ČTENÍ Z BIBLE

1. Královská 18,1–2.17–46

II. ČTENÍ Z BIBLE

1. Královská 18,36–37

Prorok Eliáš přistoupil a řekl: „Hospodine, Bože Abrahamův, Izákův a Izraelův, ať se dnes pozná, že ty jsi Bůh v Izraeli a já tvůj služebník a že jsem učinil všechny tyto věci podle tvého slova. Odpověz mi, Hospodine! Odpověz mi, ať pozná tento lid, že ty, Hospodine, jsi Bůh. Ty sám obrať jejich srdce zpět k sobě.“

KÁZÁNÍ

Z Eliášova zápasu na hoře Karmel chci připomenout několik věcí pro náš duchovní zápas v tomto světě, protože náš zápas má mnoho podobných rysů.

1.

Když člověk věří v Boha a žije touto vírou, může být vystaven obvinění, že je vlastně nepřitelem své země, společnosti, ve které žije. Tak to říká Eliášovi král Achab: „Ty jsi ten škůdce, ten, kdo uvádí naši zemi do zkázy!“ Domníval se totiž, že to Eliáš na zemi přivolal sucho, že to chtěl a že si v tom libuje. Jenže, prorok Eliáš sucho jenom zvěstoval a ohlásil jako Boží trest. V tom je veliký rozdíl: něco přivolávat anebo ohlašovat.

Eliáš se nařčení brání: „Nejsem to já, kdo uvádí zemi do zkázy, ale ty a tvoje rodina. Je za tím váš hřích, to, že opouštíte Hospodina.“ Příčina zkázy je v opuštění Boha a jeho slova. Tady je kořen všeho. Zvěst o Božím trestu a soudu je už jen důsledek. Jenže tohle král Achab nechce vidět. Zaměňuje příčinu a důsledek. Zuří a soptí proti tomu, kdo ukazuje na příčinu, jako by byl viníkem, příčinou toho všeho.

Obvinění ze škůdcovství a zrady, zaměňování příčiny a následků se objevuje znovu a znovu. Neustále znovu a znovu je vyznavačům Hospodina vyčítáno, že škodí své zemi a své společnosti svou vírou, tím, že zvěstují plně Boží slovo a mluví taky o Božích řádech a Božím soudu.

Komunisté z toho udělali součást své ideologie. Křesťané byli obviňováni, že vlastně provádějí protistátní činnost, když mluví Božím nároku na člověka a jeho duši, když mluví o Božích pravidlech pro život.

V trochu jiné podobě, ale se stejným akcentem to mnozí říkají i dnes. Křesťané, kteří žijí podle Boží vůle, a proto nazývají hřích hřichem, jsou označováni za fanatiky a radikály, sudiče a lidi bez tolerance, kteří prý společnost rozkládají a škodí jí, protože podkopávají její „svobodu“.

Není to pravda: opravdová víra nikdy neškodila zemi a společnosti a nepřiváděla ji do zkázy. Do zkázy ji přivádí opuštění Boha, do zkázy ji přivádí lidský

hřích. Do zkázy ji přivádí pohrdání Bohem a jeho přikázáními. To je to, co znovu a znovu působí zhoubu.

Ke křesťanskému svědectví patří také jasné slovo Božím nároku na člověka, o Božím soudu, o Božím trestu. A když nás Bůh pošle se zvěstí o svém soudu, musíme jít, jako šel Eliáš. Kdyby Jonáš nešel zvěstovat Boží soud do Ninive, město by bylo zničeno. Díky Jonášově zvěstování přišlo pokání a záchrana.

Ohlašovat Boží soud může být to nejdůležitější, co můžeme udělat pro záchranu druhého člověka. To největší a nejlepší, co můžeme udělat pro lidi kolem sebe. Zvěstovat Boží vůli, varovat před hříchem. Zvěstí o Boží lásce a milosti, odpuštění vlastně ani nemůže dobře rozumět ten, kdo neví také o hříchu a Božím hněvu a soudu.

Jen moc špatný křesťan by řekl: „Jen ať dělají, co chtějí, mně na tom nezáleží.“ Kdo bere vážně slovo o tom, že má milovat svoje bližní, ten je musí volat k Bohu.

2.

Když člověk věří, žije s Bohem, musí počítat s tím, že bude často sám, zatímco na druhé straně budou davy. Na Karmelu je 450 Baalových proroků, 400 Ašeřiných proroků, celkem 850, a za nimi ještě moc krále a vojska – a proti nim jediný, jediný Hospodinův prorok. Celý mnohasethlavý dav křepčí, křičí, volá Baale – a na druhé straně jediný muž.

Být sám, vyčnívat, nechat si na sebe ukazovat, mít proti sobě přesilu není příjemné. Raději se skryjeme v davu. A přece víra musí umět počítat s touto samotou a osamělostí. Víra musí umět být sama i proti 850.

Eliáš by to nedokázal, kdyby neměl hluboké Boží ujištění, že je na straně pravdy, že je na Boží straně. Bez hluboké důvěry v Boží pravdu neobstojí nikdo z nás proti davu těch, kdo nevěří, a uteče. Kdo žije hlubokou důvěrou v Boha, ten obstojí. Díky Bohu a jeho síle.

Nebojte se být sami uprostřed druhých, uprostřed těch, kteří nevěří. Třeba i ve vlastní rodině. Nenechte se zmást: jste-li na Boží straně, jste na straně pravdy.

3.

Otázka, kterou položil Eliáš lidu: „Jak dlouho budete poskakovat na obě strany?“, vlastně vyjadřuje stálý a trvalý problém Božího lidu.

Básnířka Helena Kohoutová vyjádřila tuto rozkolísanost v jedné básni veršem: „Hned tebe v srdci mám a hned zas prázdný světa klam. Hned za tebou chci jít, hned jinam utíkám.“

Jednou tak, podruhé jinak. Jednou věřím, podruhé se stydím. Jednou se chovám jako křesťan, podruhé jako pohan. V neděli k nebi pozvednu hlavu, v pondělí se hledím ztratit v davu.

Pán Ježíš vzkázal do sboru v Laodikeji (Zj 3,15–16) přísné slovo: „Nejsi studený ani horký, protože jsi vlažný, nesnesu tě v ústech.“

Nejhorší situace je kulhání, poskakování na obě strany. S takovými křesťany je horší řeč než s pohany. Nevědí, co vlastně jsou, kam vlastně jdou. Jednou říkají to, po druhé ono, jednou tak, po druhé jinak. Především se ale bojí, a to je jejich nejhorší nemoc.

Jistě, Bůh nedolomí nalomenou třtinu, nezhasí doutnající knot a ani naším úkolem není dolamovat a zhasínat. Ale je zapotřebí klást otázku: „Je to správné, poskakovat chvíli tak a chvíli jinak? Nedělá tím člověk ze sebe vlastně šaška? Větrnou korouhvičku, která se točí podle každého závanu větru?“

Správce Achabova paláce, tedy člověkem na hodně významném místě, byl muž jménem Obadjáš. To jméno znamená Hospodinův služebník. A Obadjáš skutečně byl Božím ctitelem, od svého mládí, držel se pevně víry, ukrýval a živil proroky pronásledované královnou Jezábel, celou stovku. Neupozorňoval na sebe, neprovokoval, ale jasně se držel víry v Hospodina. Nekulhal na obě strany.

Jak dlouho budete poskakovat na obě strany? To je otázka pro nás. Výzva pro nás. Je čas rozhodnutí. Je čas vybrat si úzkou cestu Ježíše Krista a jít po ní, rovně a přímo. Je čas přestat kulhat a skákat na obě strany.

4.

Všimli jste si křiku a klidu na hoře Karmel? Baalovi proroci křičí a křepčí, Eliáš je tichý. Pravda nemusí používat megafony. Pravda je tichá, skromná. Lež používá kravál a rámus, chce všechno zahlušit svým křikem a povykem. Lež je nervózní, pravda je klidná. Křičí ten, kdo nemá autoritu, kdo si je nejistý. Kdo má autoritu, může si dovolit být klidný. To známe dobře i ze svého vlastního života.

Ani na Boha nemůžeme křičet a chtít si něco vydupat. Baalovi proroci se podobají malému vzteklému dítěti, které dupe a ječí: „Já to chci! Já to musím mít, ty mi to musíš dát! Já to chci hned. Musíš mi to dát!“ Eliášova tichá, vroucí prosba je mnohem hlubší: „Hospodine, ať se dnes pozná, že jsi Bůh v Izraeli a já tvůj služebník a že jsem všechno udělal podle tvého slova.“ Ticho a křik, ječení a mlčení, ryk a tichá pokorná modlitba.

Na Bohu si nelze nic vynutit. Ani to, aby se oslavil a ukázal svoji moc. Ani to, aby se nás zastal. Ani to, aby se ukázalo, že máme pravdu, stojíme na jeho straně. Bohu lze jenom důvěřovat a tiše prosit. Eliáš ví, že Bůh je naprosto svobodný a že záleží jen na něm samém.

5.

To nejhlubší, oč prosil Eliáš a zač můžeme prosit i my, je ono: „Hospodine, ty sám obrať jejich srdce zpět k sobě.“ To je největší zázrak, který se může stát.

Že Bůh svým ohněm zapálí oběť, kterou nechal Eliáš několikrát polít vodou, není samoúčelné, není to na efekt. Má to pomoci onomu největšímu zázraku: proměně lidského srdce, k obrácení srdce k Bohu.

Stejně je to s divy v evangeliích. Ježíšovy divy nejsou samoúčelné spektakulární zázraky, vznášení se ve vzduchu nebo neviditelnost. Všechno pomáhá člověku a má sloužit tomu, aby se jeho srdce obrátilo k Bohu.

Celá vroucnost modlitby je vložena do prosby, aby se lidská srdce obrátila zpět k Bohu. Lidé ztracení, pokulhávající na obě strany, ztotočnění hříchem, soužení důsledky Božího soudu se mají obrátit k Bohu svým srdcem.

Tato evangelizační modlitba by měla mít jedno z předních míst mezi našimi modlitbami. To je a musí být smysl práce, která se dělá ve sboru: aby se lidská srdce obracela k Bohu. A pak rostla a sílila v důvěře k Bohu.

Za obrácení srdce k Bohu našich dětí, našich rodičů, našich přátel máme prosit, naléhavě prosit. Za obrácení svých spolupracovníků, spolužáků, sousedů. Ale i za obrácení srdce našich nepřátel.

Není větší věci, než když se lidské srdce obrátí k Bohu. To je cesta ze zkázy, to je cesta k pokoji, to je cesta k opravdovému životu. Proto přišel Pán Ježíš, aby obracel lidská srdce zpět k Bohu.

Tu modlitbu musíme mít ve svém srdci i ve svých ústech. Ten, jehož srdce se k Bohu obrátilo, ji má plné srdce i ústa.

MODLITBA PO KÁZÁNÍ

Prosíme, obrať k sobě naše srdce. Abychom tě následovali celí a nerozdvojení, abychom nekulhali na obě strany. Prosíme tě za srdce lidí, které máme kolem sebe, za naše rodiny, za naše přátele, za naše blízké, za srdce lidí, mezi nimiž pracujeme a žijeme, i za srdce našich nepřátel. Obrat' jejich srdce k sobě. Amen.

Michal Šourek, 21. 1. 2024